

ФОРМУВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ДИВЕРСИФІКОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Бідняк М.Н., доктор технічних наук,
Омельянович О.Р., кандидат економічних наук,
Гребельник В.М.

Постановка проблеми. В диверсифікованих компаніях є одна суттєва проблема – зробити так щоб вони не були простою сумою своїх частин (стратегічних одиниць бізнесу – СОБ). Це викликано тим, що в більшості сучасних диверсифікованих компаній вищий менеджмент ефективно працює при розробці і реалізації стратегій розвитку окремих видів діяльності підприємства. Однак коли мова йде про розробку корпоративної стратегії розвитку для диверсифікованої компанії в цілому виникають проблеми пов'язані з оцінкою і врахуванням синергетичного ефекту від діяльності окремих видів СОБ, та врахуванням особливостей стадії життєвого циклу підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування стратегії розвитку диверсифікованої організації розглядалися багатьма вченими і широко висвітлено у вітчизняній та зарубіжній літературі. Ці питання висвітлені у працях багатьох вчених, наприклад таких вчених, як І.Ансофф, І. Адізес, Л.Волкова, С.Гошал, П.Друкер, А. Даунс, Р. Дразін, Ф.Котлер, К.Казанян, Дж.Б.Куинн, Г.Мінцберг, М. Портер, А.Дж.Стрікланд, А.А.Томпсон, У. Торберт, З.Шершньова.

Цими вченими запропоновані різні моделі визначення стратегії розвитку організації в основі кожної з яких лежить певна ідея. Тобто в кожному випадку керівники концентрувались на окремих елементах корпоративної стратегії, бізнесу або організації.

Метою написання даної статті є дослідження науково-методичних підходів щодо формування стратегії розвитку диверсифікованої організації з врахуванням як стадії її життєвого циклу так і стадії життєвого циклу кожної СОБ організації, а також із врахуванням синергетичного ефекту від діяльності окремих видів СОБ.



Рисунок 1. – Трикутник корпоративної стратегії

Основний матеріал. Сильна, ефективна стратегія розвитку диверсифікованої організації повинна опиратися не тільки на окремі стратегічні одиниці бізнесу але, що дуже важливо, на їх взаємодію. Крім того корпоративна стратегія [1] «не тільки слугує сильною ідеєю – вона активно спрямовує рішення керівників, які стосуються ресурсів, які корпорація буде розвивати, видів бізнесу, в яких буде

конкурувати і організації за допомогою якої це перетворюється в життя». Слід зазначити, що всі ці елементи в ефективній стратегії повинні бути погоджені між собою. Ресурси компанії є тим елементом який є основою для розробки ефективної корпоративної стратегії. На нашу думку можливість мобілізації і розвитку певних ресурсів організації залежить як від стадії її життєвого циклу так і від стадії життєвого циклу кожного СОБ, так і від синергетичного ефекту від діяльності окремих видів СОБ. Тобто поряд з ресурсами, позицією СОБ в певних галузях і організаційним управлінням важливим елементом який треба враховувати при розробці корпоративної стратегії є стадії життєвого циклу як компанії так і кожного її СОБ, а також синергетичний ефект від діяльності окремих видів СОБ.

На рис. 1 наведено трикутник корпоративної стратегії який показує, що успішна корпоративна стратегія формується на основі сильних сторін трикутника, а саме – високоякісних ресурсів (матеріальних, фінансових, людських, інформаційних), сильних ринкових позицій СОБ в певних галузях, ефективного управління організацією з обов'язковим врахуванням як стадії життєвого циклу диверсифікованої організації, стадії життєвого циклу кожної СОБ, так і врахуванням синергетичного ефекту від діяльності окремих видів СОБ.

На кожному етапі життєвого свого циклу організація може використовувати певні стратегії які найкращим чином відповідають цьому етапу життєвого циклу. Для урахування особливостей діяльності організації на кожному етапі свого життєвого циклу пропонується використовувати метод імітаційного моделювання. На рис. 2 наведена укрупнена блок-схема імітаційної моделі формування стратегії диверсифікованої організації з урахуванням її стадії життєвого циклу та рівня синергізму СОБ. Розглянемо основні блоки блок – схеми імітаційної моделі.

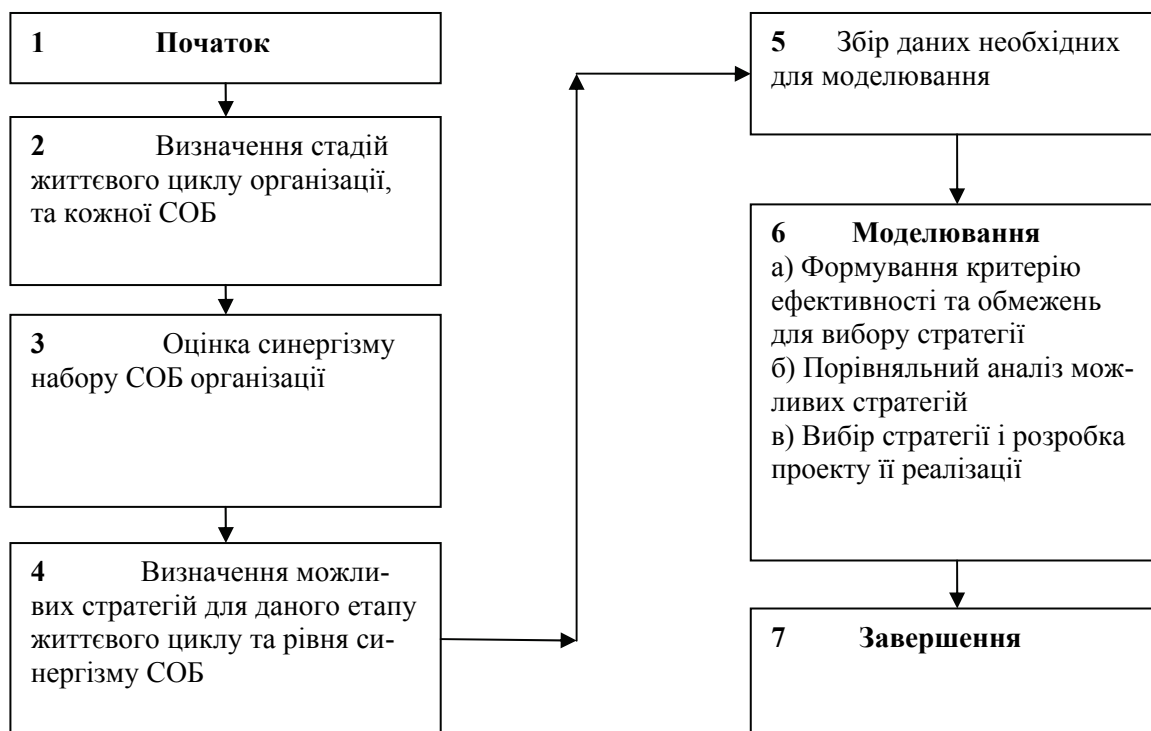


Рисунок 2. – Укрупнена блок-схема імітаційної моделі формування стратегії диверсифікованої організації

Блок 1. Введення початкової інформації. Блок 2. – Визначення цілей стратегічного розвитку. Визначення теперішньої стадії життєвого циклу організації, та кожної СОБ яка виділяється в організації. Спочатку проводиться збір даних про доходи організації в розрізі кварталів за весь період діяльності для організації в цілому і для окремої СОБ. Далі на основі цих даних визначається стадія життєвого циклу окремої СОБ і організації в цілому. Блок 3 – Оцінка синергетичного ефекту від функціонування СОБ організації. Спочатку визначається оцінка рівня синергізму між окремими СОБ, а потім визначається загальний рівень синергізму набору всіх СОБ, тобто для організації в цілому. Блок 4 – Визначення всіх можливих стратегій розвитку для організації в цілому на визначеному етапі життєвого циклу та певному рівні синергізму СОБ та для окремої СОБ. Блок 6 – Моделювання. Визначення показників які характеризують стратегії розвитку та їх кількісних характеристик. – Форму-

вання критерію ефективності та обмежень для вибору стратегії. Проведення порівняльного аналізу змодельованих стратегій розвитку як організації в цілому так і стратегій розвитку кожної СОБ.- Обґрунтування і вибір найбільш ефективної стратегії розвитку організації та розробка проекту реалізації вибраної стратегії. Блок 7. Завершення роботи.

Висновки. Адаптація організації до сучасних ринкових умов, стимулювання змін на ринку, масштабні зміни внутрішньо організаційного характеру потребують використання нею ринкових стратегій. Тобто формування і реалізація стратегії розвитку для організації є необхідною умовою її виживання. Вивчення підприємства з позиції його життєвого циклу дозволяє точніше сформулювати уявлення про його стратегічні цілі і на їх основі розробити стратегію його розвитку. На наш погляд, формування стратегії розвитку організації повинно проводитись з урахуванням конкретної стадії життєвого циклу підприємства та рівня синергізму СОБ. Для урахування особливостей діяльності організації на кожному етапі свого життєвого циклу та рівня синергізму СОБ пропонується використовувати метод імітаційного моделювання.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Корпоративная стратегия: Пер. с англ. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 266с.
2. Адизес И. Управление жизненным циклом корпорации / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2007. – 384 с.
3. Портер М. Стратегия конкуренции / Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – 390 с.
4. Бідняк М.Н., Омелянович О.Р., Гребельник Є.М. Стратегічне планування розвитку підприємства. // Вісник Національного транспортного університету: В 2-х частинах: Ч.1. – К.: НТУ, 2011. – Випуск 24. Ст. 184-188.

РЕФЕРАТ

Бідняк М.Н., Омелянович О.Р., Гребельник В.М. Формування корпоративної стратегії розвитку диверсифікованого підприємства. / Михайло Нестерович Бідняк, Олексій Романович Омелянович, Вікторія Миколаївна Гребельник // Вісник НТУ. – К.: НТУ. – 2012. – Вип. 26.

В статті висвітлено проблемні питання формування корпоративної стратегії розвитку диверсифікованого підприємства з урахуванням стадії його життєвого циклу.

Об'єктом дослідження – є корпоративна стратегія розвитку диверсифікованого підприємства.

Мета роботи – дослідження науково-методичних підходів щодо формування стратегії розвитку диверсифікованої організації з врахуванням стадії її життєвого циклу так і від стадії життєвого циклу кожної стратегічної одиниці бізнесу (СОБ).

Метод дослідження – науковий, що дозволив проаналізувати підходи щодо формування корпоративної стратегії розвитку диверсифікованого підприємства з урахуванням стадії його життєвого циклу.

Адаптація організації до сучасних ринкових умов, стимулювання змін на ринку, масштабні зміни внутрішньо організаційного характеру потребують використання нею ринкових стратегій. Виявлено, що формування стратегії розвитку організації повинно проводитись з урахуванням конкретної стадії життєвого циклу підприємства. Запропоновано використовувати метод імітаційного моделювання для урахування особливостей діяльності організації на кожному етапі свого життєвого циклу.

Результати статті можуть бути впроваджені у формуванні стратегії розвитку диверсифікованого підприємства.

Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкта дослідження – пошук оптимальної стратегії розвитку підприємства.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: КОРПОРАТИВНА СТРАТЕГІЯ, РОЗВИТОК, ДИВЕРСИФІКОВАНЕ ПІДПРИЄМСВО, ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ, СТРАТЕГІЧНА ОДИНИЦЯ БІЗНЕСУ.

ABSTRACT

Bidnyak M.N., Omelyanovych O.R., Grebelnyk V.M. Formation of the corporate development strategy of diversified enterprises. / Mihaylo Nesterovich Bidnyak, Olexiy Romanovich Omelyanovych, Victoria Mikolaivna Grebelnyk // Visnyk NTU. – K.: NTU. – 2012. – Vol. 26.

In the article highlights issues are strategic changes at different stages of the life cycle of an enterprise.

The object of research is Corporate Development Strategy of diversified enterprises.

The purpose of this writing is to study the scientific and methodological approaches to the strategy of diversified organizations with regard to the stage of its life cycle and the stage of the life cycle of each strategic business unit (SBU).

Method of research – research that has allowed to analyze approaches to form the corporate strategy of diversified enterprises considering the stage of its life cycle.

Adapting the organization to current market conditions, encouraging changes in the market, large-scale changes in internal organizational require its use of marketing strategies. Found that the strategy of the organization will be based on the particular stage of the life cycle of an enterprise. A simulation method used to account for features of the organization at every stage of its life cycle.

The results of the article may be implementing in shaping strategy of diversified enterprises.

Forecast assumptions about the object of study is to find an optimal development strategy.

Keywords: CORPORATE STRATEGY, DEVELOPMENT, DIVERSIFIED ENTERPRISE, LIFE CYCLE, STRATEGIC BUSINESS UNIT.

РЕФЕРАТ

Бедняк М.Н., Омелянович А.Р., Гребельник В.Н. Формирование корпоративной стратегии развития диверсифицированного предприятия. / Михаил Нестерович Бедняк, Алексей Романович Омелянович, Виктория Николаевна Гребельник // Вестник НТУ. – К.: НТУ. – 2012. – Вып. 26.

В статье рассматриваются проблемные вопросы формирования корпоративной стратегии развития диверсифицированного предприятия с учетом стадии его жизненного цикла.

Объектом исследования – есть корпоративная стратегия развития диверсифицированного предприятия.

Целью написания данной статьи является исследование научно – методических подходов по формированию стратегии развития диверсифицированной организации с учетом стадии ее жизненного цикла так и от стадии жизненного цикла каждой стратегической единицы бизнеса (СЕБ).

Метод исследования – научный, позволил проанализировать подходы по формированию корпоративной стратегии развития диверсифицированного предприятия с учетом стадии его жизненного цикла.

Адаптация организации к современным рыночным условиям, стимулирование изменений на рынке, масштабные изменения внутри организационного характера требуют использования ею рыночных стратегий. Обнаружено, что формирование стратегии развития организации должно проводиться с учетом конкретной стадии жизненного цикла предприятия. Предложено использовать метод имитационного моделирования для учета особенностей деятельности организации на каждом этапе своего жизненного цикла.

Результаты статьи могут быть внедрены в формировании стратегии развития диверсифицированного предприятия.

Прогнозные предположения о развитии объекта исследования – поиск оптимальной стратегии развития предприятия.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: КОРПОРАТИВНАЯ СТРАТЕГИЯ, РАЗВИТИЕ, ДИВЕРСИФИЦИРОВАННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ, ЖИЗНЕННЫЙ ЦИКЛ, СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ БИЗНЕСА.

УДК 65.012

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КОНТРОЛІНГУ

Бідняк М.Н., доктор технічних наук

Омельянович О.Р., кандидат економічних наук

Заяц О.В.

Постановка проблеми. Для того, щоб підприємство мало можливість досягти значних успіхів і визнання на ринку, необхідно впроваджувати у практику найбільш передові, прогресивні методи роботи. До числа таких новацій належить практичне впровадження контролінгу. Контролінг – нове явище в теорії та практиці сучасного управління, яке виникло на стику економічного аналізу, планування, управлінського обліку та менеджменту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За весь період було написано чимало праць та наукових статей, присвячених контролінгу. Важливу роль в дослідженні цього питання відіграють такі вчені, як Пушкар М.С., Ананькіна О.О., Данілочкіна С.В., Данілочкіна Н.Г., Попова Л.В., Ісакова Р.Є., Головіна Т.О., Майер Е., Манн Р., Фольмут Х., Хана Д., Кармінський А.М., Фалько С.Г. та інших.

Виділення невирішених питань. В сучасній теорії поняття контролінгу немає однозначного тлумачення. Існують проблеми визначення сутності, змісту та функцій контролінгу. Власне термін